

AKÉ MÁM PRÁVA A POVINNOSTI V SÚVISLOSTI S UBYTOVANÍM V BYTE ALEBO DOME?

Ako odídenc s dočasným útočiskom mám nasledovné možnosti ubytovania:

- Bezplatné ubytovanie
- Nájomné bývanie

Bezplatné ubytovanie:

Bezplatné ubytovanie je ubytovanie bez povinnosti platiť nájomné. Nájomné za mňa a prípadne za mojich rodinných príslušníkov zaplatí majiteľovi štát. Ubytovať ma môže vlastník alebo správca nehnuteľnosti (bytu, domu alebo ubytovacieho zariadenia určeného na bývanie), a to fyzická alebo právnická osoba (obec, ubytovacie zariadenie, škola). Bezplatné ubytovanie sa poskytuje v bytoch, rodinných domoch, alebo ubytovacích zariadeniach určených na bývanie.

Na čo si dávať pozor?

Ubytovať bezplatne ma/nás možno len na základe Zmluvy o poskytnutí ubytovania odíďencovi (Договір про надання житла біженцям). Zmluva obsahuje slovenské a ukrajinské znenie a jej vzor je prílohou k tomuto letáku. Pozor si musím dať na správnosť údajov ubytovateľa a mňa, a na to, aby boli v zmluve uvedené všetky osoby, s ktorými budem v nehnuteľnosti bezplatne ubytovaný. V zmluve je povinne uvedený počet obytných miestností, ktoré sú k dispozícii odíďencom na bývanie alebo celková ubytovacia kapacita. Taktiež je povinnou súčasťou zmluvy zoznam hnutelých vecí (nábytok, vybavenie) ktoré sa nachádzajú v nehnuteľnosti.

Aké mám práva?

Ak podpíšem túto zmluvu, za bývanie (nájom a energie) nemusím platiť a prenajímateľ odo mňa nemôže vyžadovať ďalšie poplatky za bývanie, **ani žiadne peniaze do depozitu**. V byte, dome, alebo ubytovacom zariadení mám právo na bezplatný prístup k pitnej vode (studňa, vodovod), prípravu teplej vody (tečúca voda z vodovodu, bojler, zariadenie na ohrievanie väčšieho množstva vody), zariadeniu na varenie (sporák, pec, platnička), sprche alebo vani, umývadlu, splachovaciemu záchodu (nie latrína), a k vykurovaniu obytných miestností (radiátor, pec, krb, elektrický ohrievač miestností). Všetko ostatné si musím hradiť sám/sama, vrátane drobných opráv do 30 eur.

Ak som ubytovaný/á bezplatne, nie je mojou povinnosťou platiť ubytovateľovi žiadne ďalšie poplatky, ani poskytovať dobrovoľné príspevky za ubytovanie, energie a služby spojené s bývaním. Rovnako nie som povinný/á poskytovať akékoľvek služby ubytovateľom, vrátane stráženia detí, kosenia trávniku, poskytovania informácií o rodinných príslušníkoch a iných.

Bezplatné ubytovanie môžem využiť do dátumu dohodnutého v zmluve, najneskôr **do 28. 02 2023.**

Ak mám uzavretú zmluvu o poskytnutí ubytovania odíďencovi, mám právo bezplatne bývať v byte, dome alebo ubytovacom zariadení počas obdobia uvedeného v zmluve. Počas tohto obdobia môže byť moje bývanie ukončené ubytovateľom iba vtedy, ak som hrubo poškodil nehnuteľnosť, ohrozil bezpečnosť alebo porušil dobré mravy, užívam nehnuteľnosť na iný účel ako bývanie, alebo ak sú dôvody na zrušenie môjho dočasného útočiska. Ak má ubytovateľ tieto vážne dôvody, môže odstúpiť od zmluvy, a to písomne, listom, do mojich rúk. Po doručení písomného odstúpenia musím ubytovateľovi odovzdať nehnuteľnosť.

Mám právo na súkromie. Ubytovateľ má po dohode so mnou/s nami právo prísť skontrolovať nehnuteľnosť, avšak len za mojej/našej prítomnosti.

Aké mám povinnosti?

Svoje bezplatné ubytovanie musím/e ohlásiť na obecnom/mestskom/miestnom úrade a raz mesačne osobne potvrdiť počet nocí a osôb, ktorým bolo bezplatné ubytovanie poskytnuté. Som povinný/á udržiavať nehnuteľnosť v poriadku a čistote, nespôsobiť škodu, dodržiavať bezpečnostné a hygienické predpisy. O potrebe opráv som povinný/á bezodkladne informovať ubytovateľa a umožniť mu ich vykonanie. Drobné opravy do 30 eur som povinný/á vykonať a uhrádzať sám/a. Ak chcem bezplatné bývanie ukončiť, musím to dať ubytovateľovi písomne vedieť najmenej 2 dni vopred, pričom dôvody mu nie som povinný/á oznámiť.

Nájomné bývanie:

Nájomné bývanie je komerčné ubytovanie, za ktoré som povinný/á platiť nájomné. Ubytovať ma môže fyzická osoba (jeden človek, viacerí ľudia alebo manželia) alebo právnická osoba (obchodná spoločnosť, družstvo, nezisková organizácia, občianske združenie). Musí ísť o vlastníka/ov bytu alebo domu, prípadne osobu, ktorá má nehnuteľnosť právo prenajať. Prenajať si môžem byt, rodinný dom, alebo iba ich časť, napr. izbu v rámci bytu, či domu. Ak si prenajmem iba izbu, je dôležité, aby bolo v zmluve uvedené, ktoré spoločné priestory môžem v byte alebo dome využívať.

Na čo si dávať pozor?

Nájom bytu síce môžem dohodnúť aj ústne, avšak odporúčame písomnú nájomnú zmluvu. Musím si dať pozor na osobné údaje prenajímateľa aj nájomcu, teda mňa, a súčasne na to, aby boli v nájomnej zmluve uvedené všetky osoby, ktoré so mnou môžu bývať v nehnuteľnosti (vrátane detí). Musím si dať pozor na to, či budem platiť za byt/dom depozit (nazývaný aj „zábezpeka“) a v akej výške, či je depozit vratný alebo nevratný, aká dlhá je doba nájmu, a aké sú podmienky skončenia nájmu a vrátenia depozitu.

Aké mám povinnosti?

Mojou základnou povinnosťou je platiť nájomné a poplatky za služby poskytované s bývaním (podľa zmluvy môžu byť súčasťou nájomného alebo sa platia osobitne) v dohodnutej sume, dohodnutým spôsobom a včas. Ak platím nájomné v hotovosti, mám právo dostať príjmový pokladničný doklad alebo paragón o tom, že som zaplatil nájomné. Som povinný/á predchádzať škodám na majetku, nehnuteľnosť užívať šetrne a výlučne na účel dohodnutý v zmluve, uhrádzať drobné opravy v byte a nerušiť susedov.

Čo robiť ak sa vyskytne problém alebo si neviem poradiť?

Môžem sa obrátiť na Integračné centrum v Košiciach na adrese Strojárskejšká 3, alebo telefonicky na bezplatnom čísle 0800 222 550, alebo na Asistenčné centrum v Bratislave na adrese Bottova 7. V prípade núdze treba kontaktovať políciu na čísle 158 a dožadovať sa spísania záznamu a potvrdenia o zákroku polície.